

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ มีวิธีการและรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ นักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ จำนวน 1,013 คน ครู 70 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากแบบกลุ่มตามชั้นเรียน จำนวน 570 คน ครู-อาจารย์ใช้วิธีแบบบังเอิญ จำนวน 48 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน
2. ประชากรที่ใช้ในการสร้างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา 19 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1 คน เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 1 คน
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน
  - 3.1 นักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 39 คน
  - 3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 8 คน
  - 3.3 คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษาสภาพความต้องการ โครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 2 ชุด
  - ชุดที่ 1 สำหรับนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
  - ชุดที่ 2 สำหรับครู-อาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษา
2. รูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
3. แผนการดำเนินงานโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน สำหรับครู-อาจารย์ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติโครงการ
4. แบบประเมินผล
  - ชุดที่ 1 แบบประเมินผลโครงการเกษตรของนักศึกษา สำหรับนักศึกษาประเมินโครงการเกษตรของตนเอง อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และคณะกรรมการดำเนินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อประเมินโครงการเกษตรของนักศึกษา
  - ชุดที่ 2 แบบประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน สำหรับนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และคณะกรรมการดำเนินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อประเมินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน
5. แบบสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
6. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาต่อการเข้าร่วมโครงการ
7. แบบสัมภาษณ์ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการเกษตรของนักศึกษาในความดูแล

การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ได้มีการสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสาร ตำราและรายงานวิจัยแล้ว ตรวจสอบแก้ไข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สร้างแบบสำรวจข้อมูล

1.1 สร้างแบบสำรวจข้อมูล จำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป สภาพความต้องการโครงการ และข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 2 สำหรับครู-อาจารย์และผู้บริหาร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการของนักศึกษา และข้อเสนอแนะ

1.2 นำไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. สร้างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

2.1 ศึกษารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน (โครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนหรือสอ.) ของกรมสามัญศึกษา (2535) คู่มืออบรมและดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ กรรมการศึกษานอกโรงเรียน คู่มือการทำโครงการวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษา (2541) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน โดยใช้วิธีประยุกต์รูปแบบโครงการเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษากษตรเพื่อชีวิต และสอดคล้องกับสภาพทั่ว ๆ ไปของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ที่รวบรวมได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษากษตรเพื่อชีวิต วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่

2.3 นำร่างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบโครงการ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำร่างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบโครงการ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปปรึกษาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไข

3. สร้างแผนดำเนินงานโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4. นำร่างรูปแบบโครงการที่ปรับปรุงแก้ไขไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ พิจารณาแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

5. สร้างแบบประเมินผลการดำเนินโครงการเกษตรของนักศึกษา แบบประเมินโครงการ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา และแบบสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

5.1 นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5.2 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

5.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาความเที่ยง ความตรง และความเป็นปรนัย โดย

5.3.1 นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ในด้าน โครงสร้าง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา

5.3.2 นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อหาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เสนอต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองรูปแบบโครงการและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อสำรวจความต้องการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งในการสำรวจข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้จัดทำบันทึกข้อความเสนอขออนุญาตต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการสำรวจข้อมูล ใช้ระยะเวลาในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเวลา 8 วัน ในระหว่างวันที่ 5-12 กรกฎาคม 2543 สรุปรายงานเสนอขออนุมัติดำเนินโครงการต่อสถานศึกษา

3. สร้างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน

3.1 สร้างรูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียนพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ

3.2 นำร่างรูปแบบโครงการที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และคณะกรรมการสถานศึกษา
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่

4. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบโครงการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียนตามคู่มือการใช้
รูปแบบที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียนของสถานศึกษา

จำนวน 12 คน

4.2 คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ
เพื่อให้นักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาสมัครเข้าร่วม โครงการ โดยใช้เอกสารชี้แจงผ่าน
ห้องเรียน ติตป้ายโปสเตอร์ และประกาศเสียงตามสาย

4.3 รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ รวบรวมใบสมัครจากนักศึกษาที่สนใจ
นำเสนอต่อประธานคณะกรรมการ โครงการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน

4.4 จัดประชุมนักศึกษาที่สมัครเข้าร่วม โครงการ ให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์และ
ตัดสินใจเลือกโครงการ การเขียนโครงการ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการทำโครงการเกษตรของ
นักศึกษา

4.5 นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการเขียนโครงการเกษตรเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อ
การมีรายได้อะหว่างเรียน เพื่อขออนุมัติโครงการ ภายหลังจากประชุมพิจารณาอนุมัติโครงการ
ของนักศึกษา คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน เสนอสถานศึกษาแต่งตั้ง
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 8 คน

4.6 นักศึกษาดำเนินโครงการเกษตรของนักศึกษาตามแผนปฏิบัติงาน
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการและคณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน นิเทศติดตามประเมินผล
ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ

4.7 ภายหลังจากดำเนินโครงการของนักศึกษาเสร็จสิ้น นักศึกษาและ
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ร่วมกันสรุปและประเมินผล โครงการของนักศึกษาเสนอต่อ
คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน

4.8 คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้อะหว่างเรียน สรุปผลการดำเนินโครงการเพื่อการ
มีรายได้อะหว่างเรียนและเขียนรายงานนำเสนอสถานศึกษา

5. หลังจากได้ดำเนินการทดลองรูปแบบ โครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ผู้วิจัยได้ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบโดย

5.1 ผลการดำเนินโครงการเกษตรของนักศึกษา

5.1.1 ใช้แบบประเมินผลการดำเนิน โครงการเกษตรของนักศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็น สำหรับนักศึกษาที่เข้าร่วม โครงการและดำเนิน โครงการจนกระทั่งสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 39 คน

5.1.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินผลการดำเนิน โครงการเกษตรของนักศึกษา และแบบสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 8 คน

5.1.3 ใช้แบบประเมินผลการดำเนิน โครงการเกษตรของนักศึกษา สำหรับคณะกรรมการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 12 คน

5.2 ผลการดำเนินโครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นการดำเนิน โครงการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน สำหรับนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยเปรียบเทียบกับมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

4.50-5.00	ระดับดีมาก/มากที่สุด
3.50-4.49	ระดับดี/มาก
2.50-3.49	ระดับปานกลาง
1.50-2.49	ระดับพอใช้/น้อย
1.00-1.49	ระดับควรแก้ไขปรับปรุง/น้อยที่สุด

2. ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดแยกหมวดหมู่

3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

4. วิเคราะห์พฤติกรรมนักศึกษาจากการกำหนดค่าคะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรม
หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละรายการที่บันทึกนำผลที่ได้มาแปลความหมาย
ดังนี้

2.50 – 3.00	ดี
1.50 – 2.49	พอใช้
1.00 – 1.49	ควรแก้ไขปรับปรุง

5. วิเคราะห์แบบประเมินผลการดำเนินโครงการเกษตรของนักศึกษา โดยการรวบรวม
คะแนนหาค่าเฉลี่ย จากการประเมินโครงการตนเองของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และ
คณะกรรมการเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์การประเมิน
ผลโครงการ ดังต่อไปนี้

ตั้งแต่ 81 คะแนน ขึ้นไป	ระดับดีเยี่ยม
60-80 คะแนน	ระดับดี
ตั้งแต่ 59 คะแนน ลงมา	ไม่ผ่านเกณฑ์